

VILNIAUS VYTAUTO DIDŽIOJO GIMNAZIJA

SMEGENŲ PUSRUTULIŲ DOMINAVIMAS

**Augustė Stravinskaitė ir Livija Lukšaitė
1 b klasė.**

Darbo vadovė biologijos mokytoja
Violeta Kundrotienė

2018

TURINYS

ĮVADAS	3
Tyrimo tikslas	3
Tyrimo hipotezė	3
Tyrimo priemonės	3
Tyrimo eiga	4
Darbo rezultatai ir jų analizė	6
IŠVADOS	6
LITERATŪRA	6

IVADAS

Žmogaus galvos smegenys sudarytos iš penkių pagrindinių dalių, viena iš jų didžiosios smegenys. Jos sudarytos iš dviejų pusrutulių – kairiojo ir dešiniojo. Vienas charakterio tyrimo metodų –tyrinėjimas, kaip veikia dešinysis ir kairysis galvos smegenų pusrutuliai. Pasirodo, kad dešinysis smegenų pusrutulis „atsako“ už kairiosios kūno pusės darbą. Jis atsakingas ir už emocijas. Kairiarankiai – jautresni, emocingesni. Dešiniarankiai pasižymi mąstymu.. Tie, kurie įsisavindami informaciją labiau pasitelkia kairįjį smegenų pusrutulį, vadinami nuosekliaisiais, arba analitikais. O tie, kurie labiau naudoja dešinį smegenų pusrutulį, vadinami globalistais, nes žvelgia į visą vaizdą ir apdoroja informaciją kaip visumą, arba globaliai. Žmonės, kuriems dominuoja kairysis pusrutulis, mano, kad svarbiausi yra teorinė dalis, o tik po to pasidaro įdomu, kai tuo tarpu tie, kuriems dominuoja dešinysis pusrutulis yra įsitikinęs, kad teorija yra įdomi tik po to, kai gerai įsisavinama praktinė dalis. Kairiojo pusrutulio vartotojai moka greitai pritaikyti naują informaciją ir paprastai mėgsta dirbti vieni. Dešiniojo pusrutulio vartotojams reikia daugiau laiko susipažinti su teorija ir jiems labiau patinka dirbti su kitais. Kiekvienas žmogus naudojasi abiem smegenų pusrutuliais: ir kairiuoju, ir dešiniuoju, tačiau daugelis teikia pirmenybę vienam arba kitam. Tačiau žmogaus sąmonė vienu metu gali priimti duomenis, siunčiamus tik iš vieno smegenų pusrutulio. Mokymasis būtų efektyvesnis, jeigu moksleiviai gautų užduotis, pritaikytas dominuojančiam smegenų pusrutuliui.

TYRIMO TIKSLAS

Ištirti, kuris smegenų pusrutulis dominuoja ir nustatyti būdingą charakterio tipą bei nurodyti moksleiviams efektyviausią mokymosi metodą.

TYRIMO HIPOTEZĖ

Dešiniarankių dominuos kairysis smegenų pusrutulis, o kairiarankių dešinysis.

TYRIMO PRIEMONĖS

Psichologiniai testai smegenų didžiųjų pusrutulių dominavimui nustatyti.

TYRIMO EIGA

Tiriamieji Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos gimnazistai, pirmų gimnazijos klasių moksleiviai 32 berniukai ir 63 mergaitės.

Veiklos asimetrija lemia įvairius žmogaus charakterio niuansus. Yra 16 skirtingų charakterio tipų. Jie nustatomi specialiais testais. Moksleiviams buvo pasiūlyta atlikti testus, kurie padės nustatyti jų charakterio tipą: pirmas testas „Vadovaujanti ranka“, antras - „Pagrindinė akis“, trečias - „Napoleono poza“, ketvirtas- „Katutės“, penktas – „Į kurią pusę sukasi šokėja“. Testai pateikti Stasio Molio ir Laimos Molienės knygoje „Žmogaus biologija ir sveikata“.

1A klasė			
charakterio tipas	vyras	moteris	kairiarankiai
DDDD	3	1	
DDDK		1	
DDKD			
DKDD		3	
DKDK		2	
KDDD	2	2	
KDDK		1	
KKDD	2	2	
KKDK			
KKKD		3	
KKKK	1	1	
KDKD		1	
KDKK			
DKKD		1	
DKKK		1	
DDKK			

KKKD	2	
KKKK		
KDKD	2	2
KDKK		1
DKKD		1
DKKK		1
DDKK		

1B klasė			
charakterio tipas	vyras	moteris	kairiarankiai
DDDD	2		moteris, KDDK
DDDK			
DDKD	2	4	
DKDD			
DKDK		1	
KDDD	1	1	
KDDK	2	3	
KKDD			
KKDK			

1C klasė			
charakterio tipas	vyras	moteris	kairiarankiai
DDDD		1	moteris, KDDK
DDDK	1		
DDKD	1		
DKDD		2	
DKDK			
KDDD	1	3	
KDDK		1	
KKDD			
KKDK			
KKKD		1	
KKKK		2	
KDKD	2	3	
KDKK			
DKKD			
DKKK			
DDKK	2	1	

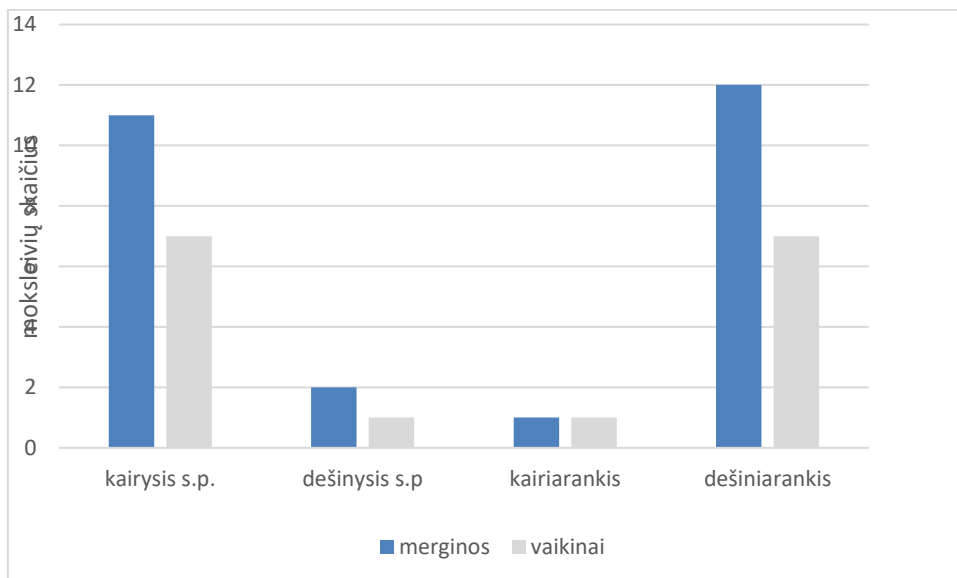
1D klasė			
charakterio tipas	vyras	moteris	kairiarankiai
DDDD		2	vyras, KKKK
DDDK			
DDKD	1	1	
DKDD		4	
DKDK			
KDDD			
KDDK			
KKDD	1	1	
KKDK		1	
KKKD	1	2	
KKKK			
KDKD	2	2	
KDKK		1	
DKKD		1	
DKKK			
DDKK	1	1	

visos klasės			
charakterio tipas	vyras	moteris	kairiarankiai
DDDD	5	4	moteris, KDDK
DDDK	1	1	moteris, KDDK
DDKD	4	5	vyras, KKKK
DKDD	0	9	
DKDK	0	3	
KDDD	4	6	
KDDK	2	5	
KKDD	3	3	
KKDK	0	1	
KKKD	3	6	
KKKK	1	3	
KDKD	6	8	
KDKK	0	2	
DKKD	0	3	
DKKK	0	2	
DDKK	3	2	

Atlikus testus, moksleiviai buvo supažindinti su testo išvadomis, kiekvienam buvo priskirtas tam tikras charakterio tipas, pateiktas jam būdingo charakterio aprašas. Manoma, kad sutapus testams žmonėms lengviau rasti bendrą kalbą. Tačiau nereikia pamiršti, kad kiekvienas turi dar ir tokių bruožų, kurie neatitinka tiksliai apibrėžto tipo. Kiekvienas žmogus yra individualybė.

1 b klasės moksleiviams buvo pateiktas psichologinis testas skirtas smegenų pusrutulio dominavimui nustatyti. (Psichiatrijos žinios – visiems, Kubo „13 ir Ko“ žinios, 2006. Nr.1(31)). Pagal pateiktą formulę apskaičiuojami atsakymų taškai ir tokiu būdu nustatoma, kuris smegenų pusrutulis dominuoja. Nustačius, priskiriamas efektyviausias mokymosi būdas.

Testas su 39 klausimais	merginos	vaikiniai
kairysis smegenų pusrutulis	2	1
dešinysis smegenų pusrutulis	11	7
kairiarankis	1	1
dešiniarankis	12	7

TYRIMO REZULTATŲ ANALIZĖ

Moksleiviams, kurių dominuojantis smegenų pusrutulis yra kairysis, labiau patinka dirbti vieniems, tuo tarpu tiems, kurių dominuojantis smegenų pusrutulis yra dešinysis, grupėje. Kiekvienam apklausoje dalyvavusiam moksleiviui buvo pasiūlytas labiausiai priimtinas mokymosi būdas. Klasėse per mažai yra kairiarankių, kad galėtume tiksliai nustatyti, jog kairiarankių dominuoja dešinysis smegenų pusrutulis. Darbą pratęsime, ištirsime ir kitų klasių kairiarankių smegenų pusrutulių dominavimą, tuomet papildysime savo darbo rezultatus ir išvadas.

IŠVADOS:

1 b klasėje yra 3 moksleiviai (2 merginos ir 1 vaikinai), kurių dominuojantis smegenų pusrutulis yra dešinysis, 2 mokiniai – kairiarankiai. 18 moksleivių dominuojantis smegenų pusrutulis yra kairysis, visi jie dešiniarankiai.

LITERATŪRA

1. Psichiatrijos žinios – visiems, Kubo „13 ir Ko“ žinios, 2006. Nr.1(31)
2. 9 klasės vadovėlis „Žmogaus biologija ir sveikata“ Laima Molienė, Stasys Molis, 227ps., 228psl.